DE INFLAMMATIONE CIRCUMSCRIPTA ET NONNULLIS DEGENERATIONIBUS VENTRICULI COGNOSCENDIS.

DISSERTATIO

INAUGURALIS PATHOLOGICA

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS

IN

ALMA LITERARUM UNIVERSITATE

FRIDERICA GUILELMA

UT SUMMI

MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES

RITE SIBI CONCEDANTUR

DIE XXII. M. MAII A. MDCCCXLIII.

H. L. Q. S.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

GODOHILFUS ALBERTUS PITZNER

BORUSSUS-ORIENTALIS.

Opponentibus:

G. WITTRIN, med. et chir. Dr.

E. WENDENBURG, med. et chir. Cand.

G. SARO, med. et chir. Cand.

BEROLINI, TYPIS NIETACKIANIS.

Quatuor rationibus morbum, qualis sit, cognoscimus: imum potentiis nocivis prioribus et praesentibus, inte-oribus et exterioribus, quibus morbus adducitur, dili-nter perscrutandis; deinde phaenomenis, quibus prae-ns status morbosus manifestus est; tum praesenti casu m similibus jam observatis comparando, qui saepius, um priores rationes non satis lucis afferant, ad co-itionem juvandam accedunt; denique adhibendis ex-rioribus potentiis, quarum reactione interior organicae ae status cognoscatur eodem modo, atque chemicus agentibus suis utitur. Quum ex juvantibus et nocenti-s cognoscas cave tamen, ne pecces. His igitur ratio-bus quum accurate utamur, quae sit morbi natura, in-lligimus; qualis sit interior aegroti status, quomodo ganica vita intus mutetur, ita ut inde phaenomena oficiscantur, quasi in effigie cognoscimus. Ille au-n status internus solus diligenter medicaturo curan-s est.

Quamvis haec momenta vel diligentissime percogno-rit, tamen saepius medicus facile erret, maxime in haud iguo morborum numero, cum vomitu chronico conjun-orum, inter quos praecipue inflammatio circumscripta,

ulceratio, degeneratio carcinomatosa ventriculi magni peculiaris momenti sunt. In his enim tam pauca su criteria [diagnostica eaque adeo incerta et inconstant quod probat erroris frequentia — ut interdum non n ex circumspecte omnia phaenomena observando, ex quae anamnestica cognitio suggesserit, et ex respe momentis et positivis et negativis diagnosin approxim tive facere possimus, si morbi decursum cognitum beamus. Huc accedit, ut — quod neminem fugere p est, qui horum morborum naturam atque sedem in t nobili organo considerat — jam a primis initiis non s periculo, quum majores autem progressus fecerint, nestissimi sint, itaque aegri certa diagnosi aptaque m dicina adhibita in multis casibus morbis tantum incu bus servari possint.

Primum animus advertendus est ad duos morb qui magnam similitudinem eorum, de quibus sermo prae se ferunt, ad hyperaesthesias nervi vagi et ple solaris, quarum illa rarissime in degenerationem carc transit, haec saepius aliquot annis ante carcinoma v triculi excultum adest, et, quum in diathesi carcino tosa radices suas agat, eo facilius existat. Haud mi grave momentum morbos hos curaturo est vis physic gica nervi sympathici. Nam praeter actionem refle etiam energia trophica morbose afficitur, functiones getativae, secretio, partim etiam circulatio turbantur, ut vel saepius structura mutetur. Quod attinet diag sin, phaenomena in his duobus morbis tam singul sunt, ut non facile commutari possint. Signum pat gnomonicum hyperaesthesiae coeliacae est hoc, quod grotus cum dolore se paene exstinctum sentit, id q

dicus quidam describit, aegroti animum eodem modo e affectum, acsi securis vitae radices petat. Distinuntur autem hi duo genuini morbi ab inflammatione desorganisatione ventriculi, ubi hae jam plane exculsunt, omnibus phaenomenis diligenter cognitis, facile; vero degenerationes incipiunt, crebro commutantur. rta criteria in universum haec proferenda sunt: exter compressio ventriculi. Quum in statu inflammatoet degeneratione ventriculi dolor cum exterioris comssionis gradu vel augetur vel minuitur, in neuralgiis or, si leviter tangas, vehementissimus, sin vehemens comprimas, mitigatur vel omnino tollitur. Alterum ve momentum diagnosticum est functio digestiva venculi, quae in inflammatione et ulceratione et degeneione carcinomatosa — in illis vero minus quam in : — turbata est. Simul secretio quod spectat ad llitatem mutata est, quum in affectionibus neuralgicis roductio non impediatur neque interrumpatur neque n dolore conjuncta sit. Sensationes irradiatae, quae eraesthesiis propriae sunt, exempli gratia dolores in so, stranguria, desunt. Aliud criterium insigne, quamim haud constans, in eo versatur, quod in inflammatione ulceratione epithelium morbosum et affectioni tunicae cosae ventriculi respondens in lingua formatur; quae inis desquamatis tecta, arida, in marginibus et in ce rubicunda est; in neuralgiis autem hoc phaenome1 nunquam apparet. Quamquam vero hae neuralgiae tinatissimae sunt et procedentibus demum annis deunt, tamen in eo, quod phaenomena aequalia et conntia sunt, quousque etiam morbi perstent, natura eon maxime cernitur. Et dum soli sunt nec cum alio

morbo complicati, salus non infesta est. Alia est rat nostrorum morborum, in quibus emaciatio in dies cr scens, exhaustio virium, vultus dolorem ostendens, c lor mutatus, febris hectica signa characteristica pra bent.

Quum haec omnia momenta positiva et negati accurate respiciamus, nobis continget, ut approximati certe ad horum morborum cognitionem perveniamus.

In nullo autem morbo Stokesii illud, plane contr rios morbos secundum communem Pathologiae lege iisdem symptomatis manifestari, magis probetur, qua in his ventriculi morbis. Documento sit, quod Ill. Rom berg in schola policlinica narravit: aegrotus quida vehementibus doloribus nonnunquam in dorso cruciat est; dolores, quos in scrobiculo cordis habuit, neuralg symptoma excentricum affectionis medullae spinalis h biti sunt. Tamen postea intravit vomitus cruentus, q quarto decimo quoque die rediens, postremo mortem attulit. Corpore dissecto ulcus inventum est, cujus ci cuitus callose degeneratus et fundus pancreate compl tus erat; arteria parva rupta erat.

Id quod morborum ventriculi diagnosin graviore reddit, a magna sympathia, quam tenet cum ventricu uterus, deducendum est, cujus morbi prorsus symptom tis consensualibus occultari possunt. Haud enim ra haec praecipue ad ventriculum pertinent et, morbo di tius constante, facile efficiunt, ut hic revera afficiat itaque, quod initio tantum symptoma fuit, jam morb ipse censeri debeat. Praeterea etiam — id quod Abe crombie commemorat — gastritis chronica in femi natu majoribus affectione uterina dissimulari potest: t

; uterinum plerumque attrectanti durum praebet sen-
ım. Tales aegrotae interdum de dolore ventriculi, de
ppetitus turbatione, de vomitu et de aliis, quae, quum
epe non adeo graves sint, plerumque spernantur et
ostremo ventriculo perforato mortem adducant, affe-
ionibus queruntur. In feminis gastritis chronica diu-
ıs persistit, quia mentruatione revolutio efficitur perio-
ca, qua impeditur, quominus ventriculus adeo inflam-
etur, ut citus ad graviores perturbationes transitus fieri
ossit. Aliquando accidit, ut in multis chronicis morbis
ntriculi vomitus tempore graviditatis occulatur. Deni-
ıe momentum aetiologico-diagnosticum etiam ea, quae
ter systema uterinum et hyperaesthesiam nervi vagi
erstat, ratio respicienda est: quae neuralgia haud raro
ım obstinato fluore albo consociata. Postremo etiam
reputandum est, hysteriam libenter se comitem aliis
orbis adjungere. Ita phaenomena hysterica simul cum
egenerationibus ventriculi adesse, et hae symptomatis
ius diutius dissimulari possunt — id quod creberrime
phthisi pulmonali et in morbis cordis invenitur —
mulatque autem hae degenerationes in colliquationem
anseunt, illa desinunt.

Ex variis symptomatis maxime duo in perscrutanda
orborum ventriculi natura animum nostrum ad se con-
ertunt, quorum unum in sensibili, alterum in motoria
arte systematis nervosi manifestatur, dolor et vomitus.
olor exsistit aut in vacuo ventriculo, ita ut cibo sumto
inuatur; aut statim post cibum sumtum nascitur et vel
onec ventriculus concoxit vel vomitu levatur, perstat —
ım semper merito suspiceris ventriculum esse inflam-
atum — aut dolor duabus vel quatuor horis post coe-

nam incipit et per aliquot horas durat, quem verisimi est habere sedem in duodeno, quo inflammato non rar efficitur. Cui si sensus ingratus in hypochondrio dext associatur, et dolor saepe oblique deorsum et retrorsu ad renem dextrum porrigitur, cave ne hepar sedem morb esse censeas. Dolor, saepe vehemens, incertis tempori bus percipitur et cum sensu intumescentis ventricu magno angore et inquietudine conjunctus est, nec d sunt alia, quibus Hypochondria et Hysteria manifesta solent symptomata. Etiamsi negare non possimus, praeceptum, omnes dolorosas ventriculi affectiones morbo inflammatorio proficisci, adhibeamus et secundu hoc medeamur, magna aegroto mala nasci, tamen no parvus numerus exemplorum memorabilium probat, sa pissime cum iis inflammationem chronicam et ulcerati nem conjunctam esse, quae mortem adducere possun quin priusquam haematemesis incidit, periculi quidqua ostenderint. Inflammationem chronicam per annos co stare, hac tantum ex re intelligi potest, quod minuitu nihilominus autem diathesis inflammatoria continuat novis noxiis potentiis denuo incitata renovatur. Hau dubie certa vivendi ratio, tranquillitas et corporis animi, quam aegrotus sponte suscipit, ut morbus subs stat, multum conferunt.

Quod attinet ad vomitum non minus vario tempor ingruit, quam dolor: si brevi tempore post cibum sum ptum incidit, verisimile est, ventriculum morbi esse sedem sin vero tribus vel quatuor horis post coenam accidi pylori vel duodeni morbum conjicias. Nunquam autem hoc praetermittendum est, vomitum chronicum saepi sime in morbis aliorum organorum, renum, hepati

lenis, pancreatis, imprimis etiam cerebri nasci et ven-
iculum tum non nisi consensualiter affici.

Abercrombie primus monuit, organicos esse cerebri orbos, qui per brevius longiusve tempus symptomatis cultantur, quae ventriculum sedem morbi mentiuntur. .nc elucet, quanta gravitate sint criteria diagnostica, iae vomitum ex cerebri morbo proficisci demonstrant. ;que ea quidem secundum observationes Ill. Romberg ec sunt:

1) Der Einfluss der Stellungen des Kopfes; bei nie-igcr, horizontaler Lage lässt das Erbrechen nach, bei frechter Haltung tritt es ein und wiederholt sich öf-:s. Auch Bewegungen des Kopfes, Schwingen, Schüt-n, Bücken, schnelles Aufrichten bringen es leicht rvor. 2) Mangel vorhergehender Uebelkeit in den eisten Fällen. 3) Eigenthümlichkeit des Brechaktes: ne Anstrengnng, ohne Würgen stürzt der Mageninlt aus der Mundhöhle heraus, auf ähnliche Weise wie : Milch bei Säuglingen. 4) Die Verbindnng mit an-rn Erscheinungen, unter denen Schmerz im Kopfe, uhlverstopfung und Ungleichheit des Herz- und Arte-npulses, die sich während und nach dem Erbrechen igert, die häufigeren sind.

Vomitus cruentus quamquam per ulcerationem ven-culi saepius incidit, mortem, ut Abercrombie com-morat, etiam tum adduxit, quando morbus tunicae icosae ventriculi inveniri non poterat, ne locus qui-m, ex quo sanguis erat effusus. In nonnullis casibus tunica mucosa multae varicosae venae inventae sunt: ematemesis vehemens, paene periodice rediens, qualis ixime in feminis observatur, interdum nexum causalem

habet cum fluxu menstruo et haemorrhoidali turbat
Etiam, ubi lien affectus est, saepe incidit.

Inflammatio chronica tunicae mucosae ventricul quae ex minimo et circumscripto loco tunicae proficisc tur, ut periculosa ejus natura initio cognosci non pos sit, per tempus aliquod perstat, tum quiescit, sed, dia thesi inflammatoria continuante, post varia interposit tempora redit, donec postremo in morbum continuum graviorem, in ulcerationem et coalitionem cum organ proxime sitis transit, organico et desperato morbo s millima, haec inflammatio circumscripta primum sym ptomatis, turbationem tantum functionum tubi alimenta ris indicantibus, cui libenter commune dyspepsiae nome scholasticum imponi solet, manifestatur. Aegrotus sensu aestus et gravitatis in epigastrio, de tumescen ventriculo, de ructu et sapore acido queritur; dolor pl rumque percipitur, donec digestio finita est. In nonnu lis aegrotis tum ad tantam pervenit vehementiam, ut d cant, se affectos esse quasi carbo candens in ventricu insit. Itaque quamquam appetitus non est turbatus, c bum assumere metuunt. Percipiunt autem dolorem certo quodam loco, qui extrinsecus compressus dolc Interdum dolor non omnino intermittit et in dorso qu que sentitur; interdum aegrotum nil nisi molestus ard ris sensus cruciat. Postquam morbus ita per temp aliquod adfuit, oboritur vomitus, quem aegrotus negl ctae vivendi normae vel alii cuidam fortuitae causae in putat; postea crebrius quidem accidit, sed non semp tam regulatim, ut aegrotus gravem morbum opinetu Etiam simulatque certis vivendi legibus se obligat, m omnis periculosi mali opinio tollitur. At symptoma

jus morbi fallacis quam diversissima sint, ex iis, quos bercrombie memorat, casibus unus demonstrat, in quo orbus, quin vomitus accederet, valde sese excoluit; cut alter, in quo aegrotus usque ad illud tempus, quo nestus vomitus cruentus paucis horis mortem addnxit, minimo vel omnino nullo injucundo sensu querebatur. terdum aegrotus de perpetuo et doloroso pyroseos nsū queritur, qui post diversissimos cibos vel quam ucissimos sumtos incidit. Adeoque pauxillum aquae ustum acidi naturam induit. Nonnunquam magna co-a acutum saporem habentis fluidi evomitur, quo for-ando ille ingratus sensus nasci videtur. Plerumque ad oc brevi vel longiore tempore emaciatio associatur, uae vero nunquam tanta fit, quantam in carcinomatosa generatione ventriculi observamus. Sed nonnunquam illum omnino emaciationis vestigium apparet. Sym-oma quamquam non constans est quaedam asperitas et ritabilitas linguae et faucium; idem etiam de epithelio squamato dici debet. In curando hocce morbo dia-nosticum momentum una res habet, qua sola saepius a yspepsia proprie sic dicta distingui potest: dum enim illo corporis tranquillitas remissionem affert, multi item motus nocent, in hac corporis motus et utiles et ecessarii sunt. Si nobis contingit, ut morbum incun-um dignoscamus, prognosis est bona; num malum cu-ari possit, quum jam in ulcerationem transiit, plerum-ue dubium est, quod morbo sanato in rarioribus tan-um casibus pro certo dicere possumus, revera ulcera-onem fuisse. Id vero per experientiam constat, sim-licem ulcerationem tunicae mucosae curari posse.

Postquam inflammatio circumscripta in ulcerationem transiit, dolor vehementior remittitur; aegrotus plerumque tantum de aestu et hebete sensu in regione epigastrica queritur, crebrius vomit, interdum saepius uno die; massae evomitae colorem habent subfuscum, nigricantem, saepius cum sanguine coagulato mixtae sunt et foetidum odorem effundunt. Secundum Naumann certum signum est vomitus saniei nigricantis, foetidae, acutae, fauces urentis. Secundum Baillie exploratum signum majoris ulcerationis ructus foetido, aërem vitiante odore habetur. Quod symptoma P. Frank in multis aegris praevaluisse dicit. Diarrhoeae intercurrentes, ulcera parva aphthosa in lingua et cavitate oris (Abercrombie), habitus cachecticus, crescens emaciatio, debilitas magna diagnosin, si forte infirma sit, confirmabunt. Secundum Portal (cours d'anatom. T. V. pag. 199) aegroti, quorum tunicae ventriculi exulceratae sunt, vomitu magis minusve obstinato pus effundunt; interdum vehemente cardialgia, nonnunquam aestu et intolerabili siccitate in faucibus, praeterea tussi et sputis purulentis cruciantur. Unde facile commoveri quis possit, ut tales aegrotos phthisi pulmonali laborantes opinetur; sed ut natura morbi cognoscatur, faeces perscrutandae sunt, quae magis minusve pus continent. Portal tales aegros saepe fieri ictericos contendit. In minoribus circumscriptis ulceribus nonnulla phaenomena desint. Catarrhus chronicus vel blennorrhoea huic ulcerationi ventriculi saepe consociata est.

Quod pertinet ad formam, quam praebet ulcus, ad decursum et exitum, magnae inveniunter differentiae

ıas ex accuratis Abercrombii et Rokitanskii se-
ionibus cognovimus.

Saepenumero unum tantum invenitur ulcus, quod portione pylorica ad parietem posteriorem et prope ırvaturam minorem situm speciem praebet foraminis tundi, diametri 3 — 6''', margine peritonaeali acuto a Rokitanskio, quod parietes ventriculi maxime ɪrforare tendit, ulcus perforans nominatum est. Praer auctam densitatem et resistentiam parietis ventriculi ope foramen et tunicam mucosam magis minusve tuefactam nihil morbosi invenitur: propria forma ulce- rotunda, quae confluentibus pluribus ulceribus desit. Plerumque unum tantum, interdum quatuor vel iinque ulcera in pariete ventriculi posteriore inveniunr, ut magnitudo eorum, si confluxerunt, ad magnituıem palmae accedat. (Abercrombie).

Propter ventriculi deformitatem, quam efficit, notatu gnum est, quod ad diametrum transversam ventriculi ɪrrigitur. Ulcus perforans saepe per adhaesionem pronquorum organorum innocuum fit et illico in cicatrim coire potest. Si tunica mucosa sola substantiam ıittit, tela cellulosa submucosa fit celluloso-fibrosa, ıae margines tunicae mucosae conjungit et postremo m iis et tunica musculari coalescit, ita ut cicatrix ellata diversae magnitudinis remaneat. Si tunica muularis jam perforata est, margo muscularis ulceris sub arginem tunicae mucosae retro subit, tela cellulosa ıbserosa cum peritonaeo corrugatur et paries ventriculi ulceris basi, ex iis constans, replicatur et duplicatue formam induit, quo margines tunicae mucosae quasi

conferruminantur. Haec cicatrix est restiformis et ven
triculum maximo deformat.

Si ulceratione locus ventriculi perforatus est, qu
ut major parietis anterioris pars raro tantum adhaesio
nem tuentem cum propinquis organis inire potest, ips
perforatione efficitur, ut contentum ventriculi in cavum
peritonaeale libere exeat et simul mortifera peritoniti
exsistat. Quominus talis exitus accidat, saepe eo im
peditur, quod in pariete peritonaeali, qui respondet ul
ceri, per repetitas inflammationes circumscriptas adhae
siones cellulosae vel coalitiones ventriculi arctiores cum
omento majore, lobulo hepatis sinistro, pancreate for
mantur. Solae autem cellulosae adhaesiones funestum
perforationis exitum et inflammationem, quae et conti
guitate telarum et contactu usque ad peritonaeum por
rigitur, ad summum retardare possunt. Contra in lon
gius tempus perforatio ventriculi innoxia fit adhaesion
per telam fibro-cartilaginosam formata, quum ventricu
contentum in telam incidat, quae propter densitatem
crassitudinem satis resistere potest. Quod saepius con
tingit inter curvaturam minorem vel parietem ventricu
anteriorem et superficiem concavam lobuli hepatis sini
stri, saepissime inter parietem ventriculi posteriorem
pancreas et propinquas glandulas lymphaticas, rarissim
inter ventriculum et lienem, ventriculum et diaphragm
(Abercrombie). Sed non semper eo impeditur, quo
minus destructio penitius progrediatur et vel organo
quod fundum ulceris implet, corripiatur. Decurren
hac ulceratione saepe hoc vel gravissimum, de quo ja
supra diximus, occurrit, vomitus cruentus, qui saep
jam primus occidit; dum ulcus parietes ventriculi no

ım perforavit, hac haemorrhagiae plerumque minus
aves sunt, quum ulcus intra tunicas ventriculi solum
vasa minora, quae facile cohiberi possunt, incidat.
n vero ulcus ventriculi parietem perrodendo viam sibi
eruit usque in majora vasa, statim haemorrhagiae ex-
urientes et lethales afferuntur; ita arteria coronaria
ntriculi, arteria pylorica, gastro-epiploica, gastro-duo-
nalis, rami et ramuli earum, truncus arteriae lienalis,
aecipue arteriae pancreatis perroduntur. Tertius exi-
s rarior est: ulcus enim viribus per dyspepsiam et
lorosissimas cardialgias exhaustis occidit; quotiescun-
ie magna ulcera sanantur, magnae ventriculi deforma-
ues praesertim decurtationes parietis posterioris et
rvaturae minoris vel stricturae circulares oriuntur.
iod spectat ad ulcus perforans et carcinoma ventriculi
mparandum Rokitanski notatu digna haec comme-
orat: »Das perforirende Magengeschwür hat mit dem
ebse, mit dem es nächst Gastritis sehr häufig ver-
echselt wird, nichts gemein, aber wichtig ist es, selbst
ı der blossen Diagnose an der Leiche willen, zu wis-
n, dass es sich in seltenen Fällen mit dem Krebse
rschiedentlich, jedoch so combinirt, dass es durch seine
genthümlichkeiten dem Geübten mitten in der krebsi-
n Wucherung und Verwüstung kenntlich bleibt.«

Carcinoma ventriculi manifestatur symptomatis, quo-
m alia ex morbosis mutationibus ventriculi ipsius
iuntur, alia ex iis, quas organa propter turbatam nu-
itionem et magnam, quam tenent cum ventriculo sym-
thiam experiuntur: illa sunt maxime dolor in regione
igastrica, diversae digestionis perturbationes, praesen-
ı tumoris in epigastrio, horum vero memoratu dignis-

sima sunt habitus cachecticus, colore cutis cereo insi-
gnis, emaciatio rapide progrediens, defectio virium c
moestitia magna perdurans.

Ac dolor in epigastrio quidem interdum non ni
compressa regione epigastrica tum pleno, tum vacuo ven
triculo manifestatur; nonnunquam non solum intra cer
tos epigastrii fines se continet, sed etiam supra oesopha
gum, hypochondria, totum abdomen, in dorsum versu
extenditur; dolores interdum speciem paroxysmorum ha
bent adeoque vehementes fieri possunt, ut aegroti cu
ululatu miserabili in terra circumvolvantur. Sed pr
constante symptomate dolor in epigastrio non habend
est, quum saepius omnino desit; cum autem, id quo
plures auctores contendunt, semper lancinantem ess
Andral negat, qui in magno errore eos versari ait, q
credant, maxime carcinomati ventriculi lancinantes, q
dicuntur, dolores esse proprios. Contra se multis o
servationibus probare posse existimat, tales dolores ne
nisi rarissime hac affectione gigni: itaque verisimile ess
putat, eos auctores, qui hos dolores signum carcinom
tis ventriculi pathognomonicum putaverint, tantum
analogia deceptos, quam ex carcinomate mammae d
duxerint. In quibus individuis post mortem divers
carcinomatis formas inveniebat, vel carcinoma scirrhosu
vel medullare vel vegetationes spongiosas vel ulcerati
nes, quibus magna pars hepatis et pancreatis erat co
rosa: horum igitur alia nunquam de doloribus in regio
ventriculi querebantur, alia tantum sensum oppressiv
in hac regione sentiebant. Plures aegrotos dolor n
prius ingrediebatur, quam cibos in ventriculo habeba
(Andral clinique med. T. IV. maladies de l'abd.) P

bationes digestionis, ut anorexia, nausea, vomitus etc. n prorsus constantes sunt: quamquam enim plerum- e simul inveniuntur, tamen commemorantur casus, in bus singulae vel etiam pleraeque defuerunt. Cru- ilhier narrat de sene quodam, qui octoginta tres nos natus carcinomate ventriculi mortuus est, in quo dem vita ad finem urgente nec nauseam nec vomi- n observaverat. Etiam magis mirandum videtur, quod ardelius (dégénerations scirr. de l'estomac. Paris 8.) observavit in viro, qui induratione scirrhosa py- moriebatur. In regione scilicet epigastrica tumor tra magna vasa premens atque pulsans sentiri pote- , cujus pulsationes eodem tempore, quo ictus cordis cipiebantur et maxime ventriculo pleno molestae erant; erum appetitus bonus, functio digestionis normalis ; et aegrotus non vomebat, sed ex chronicis diar- eis et oedemate extremitatum inferiorum laborans, tremo viribus exhaustis moriebatur. Andral homi- vidit, in quibus hicce morbus ventriculi in vita nullo symptomate ostendebatur, quam digestione post ci- n sumptum paululum turbata, attamen magnae ulce- ones carcinomatosae deprehendebantur. E contrario otos curavit, qui cibis sumtis sensum in regione astrica multo dolorosiorem habebant, horis matuti- et diversis diei temporibus vel aquosa, acida fluida cibos vomitu ejiciebant, in quibus tamen tunica mu- tantum magis minusve conspissata, rubra vel bru- vel etiam emollita, sed non carcinomatose degene- inveniebatur.

Quibus phaenomenis prolatis signum haud parvi nenti diagnostici adjungendum est. Nempe materiae

vomitu ejiciuntur, quae plerumque colorem chocolat lacte coctae, saepe decocti coffeae prae se ferunt, nonnullis casibus cum cerevisiae faecibus magnam ex hibent similitudinem, in aliis denique prorsus nigr sunt atramenti instar. Quamquam plurimi quidem a ctores concedunt, eas fere semper in carcinomate ades ventriculi, tamen fere nullus easdem pro signo char cteristico habet, quia etiam in aliis quibusdam ventric affectionibus observantur. Andral eas invenit exem gratia in individuis, quorum tunica mucosa hypertr phica et brunea erat, dum stratum cellulosum subm cosum et tunica muscularis in normali statu versaba tur; item in aliis, in quibus tunica mucosa injection tantum aliquam et malaciam ostendebat. Etiam in u atque eodem aegroto variis temporibus nonnunqua plane contrariam praebent reactionem chemicam, p dies nonnullos alcalinam, tum iterum acidam. Qu attinet materias nigras evomitas, Andral sententi Breschetii laudat, quam hic in libro suo de melanc bus defendit. Contendit hic colorem nigrum massar in certis ventriculi affectionibus ejectarum pendere praesentia materiae, simillimae ei, quae sanguinem t gat. Andral (clinique méd. I. p. 84), qui ipse ventriculo quodam ceterum non destructo hancce ma riam nigram invenit, analysi chemica instituta, in me nosium serie eam esse collocandam; variam vero har materiarum indolem atque colorem in diversis casil varium in ipso secretionis processu, quo ex sangu hae eliminentur, quaerendum putat. Quam rem hic medio relinquenti mihi notandum videtur, ventriculi i lanoseos exortae in omnibus, in quibus materiae ind

scripta praeditae vomitu ejiciantur, casibus suspicio-
m probari non posse, quia saepe, ubi hae materiae in
uspectum veniunt, sanatio perfecta usu venit, de qua
st melanosin semel exortam desperamus. Illud vero
ane non est praetermittendum, quod ex investigationi-
s patet ope microscopii institutis, quae saepius solae
tum aditum nobis ad hoc malum cognoscendum com-
rant. Paucis ea de re verbis J. F. Simonis utar:
F. Simon Handbuch der angewandten medicinischen
emie II. p. 500).

»Beim Carcinom des Magens wird eine Flüssigkeit
sgebrochen, die theils auf dem Boden des Gefässes
ils auf der Oberfläche der Flüssigkeit chokolaten —
er kaffeebraune Flocken in Massen absetzt. Wenn
n von diesen Flocken Etwas unter dem Mikroskop
rachtet, so findet man darin eine ansehnliche Menge
sser, runder, mit gelbkörnigem Inhalt gefüllter Zel-
und sehr viel theils grösserer theils kleinerer Fett-
pfchen. Häufig sind wohl auch noch Speiseüberreste
l besonders unzerstörte Amylonkörner zu beobachten,
lche letzteren wohl zur Verwechselung mit Fetttröpf-
n Anlass geben können; allein ein etwas starker
ick auf das Deckblättchen macht diese Körner zer-
ssen und wenn man Jodlösung hinzufügt, so färben
sich blau. Hierdurch kann man den Unterschied so-
ch feststellen.«

Tumor in epigastrio. In tangenda regione epiga-
ca crebro tumor diversae magnitudinis et formae,
impressionem aut sentit aut non sentit, detegitur,
utem partes aliae inter abdominis integumenta et tu-
rem cancrosum positae sunt, vel pars ipsa degene-

rata in curvatura minori sedem habet, vel in ventricul parietc posteriore posita in dorsum versus spectat, ve imo introrsum porrigitur, nunquam nobis continget, u hunc tumorem percipiamus; contra si pylorus sedes car cinomatis est, tumor saepe jam visu cognoscitur. Ni hilominus duplici modo in errorem diagnosticum induc possumus: casus enim haud multi sunt, in quibus tumo rem destructione quadam organica hepatis exortum, e in partibus ejus in epigastrio tangendis situm, press externo a tumore ventriculi cancroso cum certitudin discernamus; deinde per anatomiam pathologicam quider edocti sumus, pylorum degeneratum per degeneratione simul partium pone eum sitarum plerumque esse fixun tamen quamquam raro aliter evenit, ut pylorus cancro sus liber maneat, et crescente pondere in profundiore regionem abdominis adeoque ad symphysin descenda ubi tumorem durum percipere et diversis directionibu loco suo movere possumus.

Symptomata generalia, quae ex relatione consensuah vel ex chymificatione turbata, vel ex viribus exhaust proficiscuntur, aeque parum constantia dicenda sunt a phaenomena topica, et in diversis etiam aliis ventricu affectionibus observari possunt, quamvis color faciei ce reus et emaciatio facillime tum cernatur, quando ve triculus sedes verae degenerationis cancrosae est. Hi apparet, plerumque difficillimum esse, aegroto viven hunc morbum certo argumento cognoscere et ab ali discriminare ventriculi affectionibus. Quam saepe omn symptomata degenerationis scirrhosae deesse, et e co trario praesentibus characteristicis, quae dicuntur pha nomenis telae ventriculi admodum sanae esse possin

perientia multorum observatorum testis locuples est. e Haen (rat. med. IV. p. 182.) dissecto cadavere aeter opinionem invenit magnam degenerationem scirosam, cui nullum vivente aegroto symptoma responrat. Pemberton (Practische Abhandl. über versch. ankh. der Unterleibsorg. S. 84.) in ventriculo idque ope pylorum magnum scirrhum detexit, qui uno loco n in ulcerationem transierat, quae per ventriculum et ulum hepatis sinistrum viam sibi aperuerat; inter pates abscessus et peritonaeum adhaesio formata erat, ut hic abscessus verisimiliter in pariete abdominis terno ruptus esset, nisi aegrotum aneurysma aortae ripuisset. Quamquam enim huic morbo longum tems opus fuit, quo adeo excoleretur, tamen corpus pam emaciatum erat et vivens nullum symptoma ostenrat, quod ullo modo suspicionem morbi ventriculi ornici movere potuisset.

Ex statibus morbosis, quibus circa diagnosin facile lamur, sunt maximi hi proferendi: si per inflammanem lente decurrentem perforatio ventriculi exsistit, enire potest, ut inter margines aperturae et propinas partes coalitio nascatur, itaque mors etiamsi non o veniat, tamen symptomata oriantur, quae iis carcimatis ventriculi similia sunt. Hic maxime anamnesis rvanda et decursus morbi perscrutandus est.

In abdomine prope ventriculum diversi tumores se olvere possunt, qui speciem tumoris cancrosi prae se unt. Chardelius commemorat casum, in quo tuor lobuli sinistri hepatis, ut ex autopsia patuit, quum nul adesset ulcus in duodeno, carcinomatis loco habetur. Morbus lapsu exortus et exceptis tumore duro

atque doloroso, materiisque nigricantibus vomitu ejectis, nullum phaenomenon manifestum fuerat.

Saepe difficile et vel omnino non discerni potest a carcinomate ventriculi gastritis chronica. Etiam in hoc morbo occulte repente dolores, turbatio digestionis, ejectio massarum nigricantium ostenduntur: in universum morbum esse gastritidem, non carcinoma ventriculi opineris, si subito cum vomitu exortus est, si, per complures menses continuos vomitus postquam duravit, tamen tumor in regione epigastrica distingui non potest, si aegrotus adhuc juvenis est atque curatione antiphlogistica levationem invenit, denique si, quamvis emaciatus, tamen notam cachexiae carcinomatosae, colorem proprium, non praebet.

Signa, ex quibus regio ventriculi, quae sedes morbi sit, cognoscatur, omnino non certa sunt; tamen notatu dignum, quod scriptores de iis contendunt, afferendum puto.

Si in fundo ventriculi degeneratio sedem habet, regio epigastrica magis magisque intumescit, praesentibus simul phaenomenis dyspepticis; sensus oppressivus quibusdam temporibus in dolorem lancinantem transit; vomitus fere semper accedere et aegrotum intervallis non adeo certis, interdum horis postmeridianis et vespertinis et noctu gravissime cruciare solet; in epigastrio saepe tumor durus distingui potest; aegrotus raptim emaciatur, quia digestio fundo ventriculi obdurato paene fieri non potest. Compluries brevi tempore ante mortem materiae cruentae et per vomitum et per alvum evacuatae observabantur.

In carcinomate cardiae dolores, maxime in supe

re parte scrobiculi cordis et in dorso percipiuntur. egroti saepe sensu afficiuntur, acsi alimenta deglutita c loco consederint, quae illico rursus ejiciuntur. itio contingit interdum, ut post breve longiusve temis et cum gravi dolore frustum per vim in ventricum descendat, in quo id mox recentem molestum opessionis sensum concitat. Quae saepe per annos tum hementius tum minus vehementer manifestantur, et ini interdum post hebdomades demum, vel etiam post enses redeunt, donec postremo tempore perpetua fieri cipiunt. Si perduratio non maxime extensa est, pare portiones, praecipue rerum pultacearum et fluidarum u sine magna molestia deglutiri possunt. Quo cruora alimenta evomita in conspectum veniunt, eo cerıs contendi potest, adesse cardiae morbum. Multi acroti postremo ne guttam quidem in ventriculum immitre possunt, qui interdum, actione sua admodum coerta, valde imminuitur. Attactu externo aegrotus saepe olorem sentit post processum ensiformem, prope quem onnunquam durities quaedam percipitur. Continua obipatio alvi creberrima esse solet; etiam carcinoma, in ırdia sedem habens, libentissime cum symptomatis coris morbi consensualibus conjungitur, quae in uno casu xquisito, quem Abercrombie commemorat, paucis itervallis interjectis, per annum perstabant.

In carcinomate pylori, quod creberrimum esse contat, morbus plerumque occulte excolitur. Aegroti queuntur diu ceterum bene se habentes de variis molestis el alienis affectionibus in regione epigastrica, quae in ies augescunt. Una, duabus, varius sex vel pluribus oris post coenam molestum oppleti ventriculi percipiunt

sensum, qui post unam vel complures horas rursum de-
cedit et plerumque cum ructu, vomituritione, nonnun-
quam etiam ruminatione quadam conjunctus est. Mul
aegroti ita afficiuntur, acsi ad libitum vomere possin
ut eo alienum in ventriculo sensum removeant; optim
se habent ventriculo vacuo. Nonnunquam per vomitu
non adeo dolorosum, qui quinquies vel sexies per dier
incidit et per menses continuatur, primum animus a
morbum advertitur; alias non nisi de die in diem pe
multos annos dolores ventriculi manifestantur, qui pe
aliquot horas perdurant et cum vomitu finiuntur. I
dolores non raro intervallum hebdomadum, imo mensiu
intermittunt, ita ut patientes tum optima valetudine fru
videantur et eo facilius perfecta sanatio sperari possit
quo crebrius vel diligentissime perscrutans duritiem no
sentias. Morbo exculto vomitus in rarioribus tantum
casibus deest, solitoque dolore in regione epigastric
fixo junctus est; postero tempore interdum vehementiam
amittit et nonnunquam compluribus hebdomadibus ant
mortem omnino desinit. De tumore, qui inter proces-
sum ensiformem vel magis in dextra parte inter costa
spurias et umbilicum sentitur, jam notatu dignum alla
tum est. Icterus et morbus hepatis organicus maxim
ad hanc speciem accedunt. Morbo diutius constant
non deest magna emaciatio et virium consumptio; hau
raro postremo diarrhoeae colliquativae vel etiam hydrop
associantur. Singuli aegroti usque ad mortem quam
quam plane emaciati mediocres dolores patiuntur, etian
cupiditatem edendi servant et satis regulariter alvum de-
jiciunt. Reliquum est, ut dilatationem ventriculi, quae
saepenumero huic carcinomatis speciei associatur, pauci

ımmemorem. Si quidem pylorus tumore scirrhoso
ɔrsus fere clausus vel annuli instar apertus tenetur,
atatio eo perficitur, quod fasciculi musculares pylori
generatione scirrhosa affecti, nullius motus compotes
ıt, quare motus quoque iste, qui a ventriculo exerce-
:, ut contenta ejus promoveantur ad duodenum, per-
non potest. Cibi igitur et gasa ex iis nascentia, in
ıtriculo remanentia, hunc in dies dilatant atque ex-
ıdunt. Quam dilatationem eo cognoscimus, quod mo-
am in integumenta abdominis pressionem adhibemus,
ı fit, ut fluida contenta ventriculi sine aliquâ conten-
ne aegroti in oesophagum redundent et sursum ef-
ant.

Perpensis omnibus momentis diagnosticis non pos-
n, quin ad investigationes, ex quibus plurimum hu-
ce morbi natura eluceat, pathologicas confugiam;
ıre memoratu dignissimum ex eo liceat afferre, quod
ɔkitanski tradidit:

»In Rücksicht der verschiedenen Krebsgewebe kom-
n hier die sämmtlichen bekannteren Krebsformen, der
röse, der medullare und der Areolar-Krebs, jedoch
verschiedenem Grade von Häufigkeit vor; der aller-
ıfigste ist der fibröse Krebs, seltener ist der reine,
ıuine Medullarkrebs, sehr selten der areolare. Oft
ıug finden sich vorzüglich die beiden ersteren, bis-
ilen alle drei in primitiver sowohl, als besonders in
ısecutiver Combination zugleich vor.

Der fibröse Krebs erscheint in Form einer Ver-
kung des submucösen Zellstratums, das zugleich zu
er resistenten, matt weisslichen, fibrös-speckigen Masse
schmilzt. Die letztere erbleicht und geht allmählig

ejne merkwürdige, für alle Krebse charakteristische Ver-
änderung ein, indem sie gleichfalls mit Dicken-Zu-
nahme zu einem blassgelb-röthlichen fächerigen Gewebe
entartet, dessen Räume eine matt durchscheinende, dem
Ansehen nach krystallinische Substanz ausfüllt. Die
Massenzunahme der Muscularis ist meist gleichförmig,
dagegen findet jene des submucösen Zellstoffs häufig
ungleichförmig statt, woraus die höckerigen Protuberan-
zen derselben auf der innern Fläche des Magens her-
vorgehen.«

Unde magna elucet differentia, quae intercedit inter
meram hypertrophiam et degenerationem scirrhosam tu-
nicarum ventriculi.

De variis mutationibus tunicae mucosae ipsius Ro-
kitanski hoc ait: »Sie entartet bisweilen zu einem areo-
laren Krebsgewebe, das grosse Massen eines gallertar-
tigen, schleimigen Fluidums ergiesst, oder aber sie ent-
wickelt sich zu erektilem Gewebe als sogenannte fun-
göse Wucherung, welche der Sitz von encephaloider
Infiltration wird, sofort verjaucht und den scirrhösen
Zellstoff stellenweise entkleidet hinterlässt; oder endlich
am häufigsten wird sie der Sitz einer lenten schwarzen
Erweichung mit Bluterguss, und man findet den skir-
rhösen submucösen Zellstoff dann entweder von einer
florähnlich dünnen, schwärzlichen Reste der Schleimhaut
überkleidet oder endlich ganz nackt, an seiner Ober-
fläche bloss mit sparsamen, vereinzelten, schwarzen Ge-
fässknäueln besetzt.

Auch der Skirrhus wird sofort der Sitz verschie-
dener Metamorphosen. Entweder wird derselbe, nachdem
er auf eine der beiden letzgenannten Weisen von de

:hleimhaut entkleidet worden, in ausgebreiteten Strecken, ler gewöhnlicher an runden, umschriebenen Stellen mählig brandig zerstört und sein Gewebe schichten- eise exfoliirt, so dass in letzterem Falle grubige, ziem- h glatte Höhlungen in der rohen Krebsmasse entste- n, oder aber er entwickelt sich zu einem höher orga- sirten Krebsgebilde, zu Medullarkrebs, in Form vascu- ser, blutender Wucherungen, welche alsbald verjanchen d ein von einem wallartig vorspringenden, speckig- rkigen Rande umschlossenes Geschwür hinterlassen.«

Ex quibus diversis conditionibus superficiei interio- ; ventriculi sponte apparet, unde fluida cacaotina vel ecocto coffeae similia oriantur. Res singularis in car- iomate ventriculi est coalitio hujus organi cum aliis dominis visceribus, in permultis casibus jam observata. c Morgagni (epist. anat. medic. XXXIX. art. 26.) sum perquam memorabilem descripsit, in quo, pate- cto ventris cavo, tumor magni instar globi vel potius misphaerii apparuit, specie foetidissimi carcinomatis; idquid autem spatii est ab umbilico deorsum, id omne cunm prorsus a visceribus conspectum est. Etiam id rum est, quod cancer pylori nunquam in duodenum insgreditur, sed annulo pylorico circumscribitur, dum ; in cardia semper supra magnam oesophagi partem rrigitur. Quod ad parietes ventriculi dilatati pertinet, n eandem in omnibus casibus indolem ostendunt. ebro tenues et atrophici inveniuntur, ut modico digiti essu adhibito jam perforari possint; in aliis aeque irrhose degenerati sunt atque pylorus. Etiam memo- biles duos casus Louis commemorat, in quibus dum lori tumore scirrhoso circumdati atque ventriculi ad

ambitum satis conspicuum expansi erant, parietes tamen justo crassiores facti, praecipue vero tunicae musculares tam manifeste erant evolutae, ut earum fasciculi sub tela mucosa prominerent.

Inter omnes morbos, qui aetatem infantilem praecipue affligere solent, certe nullus alius tam infensus ac periculosus invenietur quam illa destructio membranarum ventriculi, quae nomine malaciae gelatiniformis insignitur.

Mirum est, quod ex prioribus saeculis, quibus medici tam diligenter et accurate dissecabant cadavera, nulla fere hac de re observatio nobis tradita est. Ipse Morgagnius, accuratus ille cadaverum perscrutator ventriculi emolliti nullum attulit exemplum, nisi forte sectiones duae huc referendae sunt, quarum quidem in altera (Morg. de sedibus et causis morb. Ep. XLIII. 22.) »ventriculus, inquit, erat amplissimus atque laxissimus huic lumbrici inerant multi; tunica autem intima decrat ad spatium aliquod a sinistris in fundi posteriori facie.« In alterius vero sectionis descriptione haec habet: »Ventriculus autem, qua lienem spectabat, adeo tenuis, ut ne dimidium quidem ejus aequaret crassitudinis quam in reliquis partibus, illoque in loco ad superiora multis intus erat sanguineis punctis distinctus.« Sub finem vero saeculi praeteriti Hunterus duobus in hominibus, antea bona valetudine gavisis, iisdemque subito ac violenter exstinctis, ventriculi sinistram partem dissolutam invenit. Eodem fere tempore, quum, ut digestionem amplius investigaret, multas secaret bestias, eandem etiam in illis reperit rem, maxime si brevi ante mortem ventriculum pabulo impleverant. Hunterus, quum in vita persi

ente nulla observasset symptomata, ex quibus ventri-
li morbum suspicari posset, ventriculum post mor-
n et succo quidem gastrico dissolvi atque digeri
ntendit. Plures medici anglici, Burns, W. Phi-
), quam Hunter proposuerat hujus rei explica-
nem argumentis iterum probare studuerunt. Neque
Germania physiologi deerant, qui succum gastricum
ssolutionis hujus reum accusarent. Sic Trevira-
ıs in sua biologia Hunteri sententiam defendit.
ıam opinionem per aliquod tempus pro vera habitam
ıeger refellere studuit, et dissolutionem ventriculi fere
mper, dum vita perstat, jam perfici et cum peculiari
haerere morbo demonstravit. Ubi autem infantes in
um incidunt, haec symptomata observantur:

Plerumque nulli prodromi morbum superventurum
nciant, interdum morositas aut ciborum appetitus mi-
tus, aut diarrhoea cum obstipatione alternans, aut
lores in epigastrica regione et in abdomine per ali-
ot hebdomades perseverantes antecedunt. Saepius
'ans, antea bona valetudine gavisus, subito morbo cor-
itur; appetitus ciborum perit, diarrhoea cum vehe-
ntibus doloribus colicis in scenam intrat; faeces sunt
ues, mucosae, virides, saepe cum floccis albicantibus
ermixtae, acide reagentes, acerbitate anum et propin-
as partes interdum corrodunt; nonnunquam punctula
nguinolenta in iis inveniuntur; infantulus clamorem
culiarem edit, crura ad abdomen trahit et a doloribus
aciatus se jactat. Alvi fluxum sequitur vomitus, nullo
medio cessans, qui nonnunquam simul cum diarrhoea
eitatur. Ejectum est fluidum tenue, e flavo viride,
ide olens, in quo albicantes flocci natant. Lactentes

interdum lac coagulatum ejiciunt; anxietas et jactatio crescunt, clamor sensim in gemitum abit. Abdomen est modo tensum modo durum modo a statu normali non discedens et attactus non semper dolorosus videtur. Quibus symptomatis saepe jam ineunte morbo febris haud prorsus febri hecticae dissimilis accedit, pulsus accelerantur et parvi ac debiles inveniuntur; calor totius corporis, praecipue autem in volis manuum ac plantis pedum augetur; respiratio brevis atque frequens apparet; tussicula interdum brevis atque sicca observabatur; magna et vix satiabilis sitis miseros vexat; oculis persequuntur poculum, rapide ad labra sua adducunt nec prius dimittunt, quam totum exhauserunt. Sed frustra potum porrectum hauriunt; per vomitum enim omnia quae ventriculus assumit, ejiciuntur. Ceterum mox temperatura peraucta decrescit, extremitates inferioses primum, tum cetera corporis membra frigescunt; integumenta abdominis tantam relaxationem ostendunt, quanta in statu paralytico observatur; emaciatio et debilitas ad summum gradum perveniunt; facies jam antea collapsa magis magisque collabitur formamque induit hippocraticam; accedunt denique spasmi atque convulsiones et si miseri horam obeunt supremam.

Quod ad tempus attinet, quo morbus hicce decurrere solet, in universum brevem tantum decursum habet: saepe infantes intra trium dierum spatium moriuntur aut morbus lenitate fallaci irrepens per hebdomades aliquas perdurat.

Morbi vero diagnosin symptomatum natura ac mutabilitate difficilem reddi, ex multis casibus observatis colligi potest. Sic Cruveilhier nonnullos casus com

morat, in quibus vomitus ne semel quidem observa-
ur. Etiam Ill. Romberg narrat casum, in quo in-
tulus ventriculo emollito vita decessit, quin vomitus
uerit; adeoque semel in summa emaciatione neque
rrhoeam neque vomitum observavit. Dolor in regione
gastrica in malacia chronica deesse solet; interdum
est vomitus et tussis tantum adest. At incertam hanc
gnosin, ubi morbus non simplicem illam speciem of-
t, quam supra descripsi, sed aliis morbis junctus est,
lto fallaciorem fieri, quisque intelliget. Omnium fre-
entissime enim ventriculi ista morbosa conditio, ut e
dicorum observationibus apparet, cum hydrocephalo
ito sese conjungit.

In infantibus praeterea morbum nostrum cum dy-
teria et tussi convulsiva sociatum absorvavit Jaege-
s (Hufelands Journ. der prakt. Heilk. Band 36. p.
). Quum multa, quae in gastro-malacia manifestan-
, phaenomena etiam in stadio secundo hydrocephali
iti obvia sint, et hanc ob rem in cognoscendis hisce
rbis facile errare posse medicum arbitrer, duas affe-
nes liceat comparare.

Secundo igitur hydrocephali stadio ac gastromala-
e sunt communia: uterque morbus eandem fere aeta-
invadit; in utroque febris adest, respiratio laesa,
mitus, anxietas, virium languor ac prostratio, agrypno-
na, convulsiones. Distinguuntur vero his:

Stadio illi hydrocephali necesse est, primum sta-
m inflammatorium antecesserit, cujus signa saepius
is perspicua sunt. Sed illud quoque interdum a me-
is non cognosci, jam ex P. Frankii cel. verbis elu-
: »quam enim, inquit, infirma haec omnia desideratae

diagnosis fulcra dicenda sint, eo facilius, quod et ip capitis dolor et lucis impatientia et vomitus et febr defuisse sint visa, concludes.«

Respirationem laesam in utroque morbo invenimu dum autem in ventriculi emollitione frequens, brevis anxia observatur, eandem in hydrocephalo tardam, s spiriosam cernimus.

Ciborum desiderium, quod in ventriculi dissol tione jam ab initio omnino exstinctum videmus, in h drocephalo plerumque adest.

Vomitus in utroque diversitatem aliquam offert: n in illo, ubi idiopathicus plane est, longe frequentius a cedit omnibusque, quae ventriculo afferuntur, sive ci sive potu, denuo excitatur ac denique in quovis corp ris positu evenit. Vomitus autem in hocce morbo co sensualis nec adeo ferox est: excitatur imprimis, du caput aut corpus erigitur, nec omnes, qui assumunt cibi, eo ejiciuntur. —

Diarrhoea, quum in cerebri morbo alvum plerumq esse obstipatam sciamus, rarius animadvertitur. De que infantulus malacia laborans nunquam sensibus t alienatus est; quamquam ferme semper in agrypnoc mate versatur, lenissimus tamen strepitus jam ab percipitur; postremo infans in cerebri affectione mag subito inclamat voce, in hac continuo vagitum edit.

Non possum, quin obiter saltem adhuc morbu commemorem, quem M. Hall propter magnam, qu phaenomena attinet, cum hydrocephalo similitudin nomine »hydrocephaloid« insignivit. Diarrhoea per lo gius tempus durans, jactura sanguinis saepissime hu morbi causam exhibent; haud facile tamen in error

luci possumus, si anamnesin et decursum morbi ac-
rate respicimus.

Apparet vero ex multis exemplis, quam necessaria et forensi medico ventriculi emollitionis accuratissima gnitio; nec solum laesiones, quae post mortem inveuntur, sed etiam symptomata, quae illas in vita antesserunt, judicare exactissime sciat, necesse est.

Quae necroscopia docet, nunc reliquum est, ut pauproferam. Primum quidem tunica mucosa commuta- in massam gelatiniformem, colore cinereo vel sub- o, transparentem, striis fuscis, quae cognoscuntur sa emollita, distinctam; et hinc etiam in tunicam muilarem et telam cellulosam interstitialem eadem degeratio porrigitur. Quum strata interiora emollita intern exsolvuntur, fundus ventriculi ex solo peritonaeo nui constans invenitur; 'portio emollita levissime traitu scinditur et fortasse interdum tales scissurae sponte vita oriuntur, saepius autem verisimiliter post mortem, ntriculi contentis in cavum abdominis effluentibus.

Constans est in hac malacia anaemia universalis, ixime in tubo alimentari manifesta, collapsus totius rporis et consumptio imprimis musculorum; neque co malaciae neque in circuitu ejus in ullo stadio hyraemia vel injectio et rubor, nedum quidquam inmmatione genitum cognosci potest.

VITA.

Natus ego sum Godohilfus Albertus Pitzner, fid evangelicae addictus, anno MDCCCXVIII. Goldap, Borussiae orie talis oppido, matre dilectissima Albertina e gente Albrech quam praematura morte mihi ereptam jam ex VI. annis lugeo in omne tempus lugebo, patre optimo Friderico, adhuc sup stite, cui longam et felicem D. O. impertiat vitam.

Primis literarum rudimentis in schola urbis patriae imbut per duos annos gymnasium Gumbinnense, quod Directore mer Prang floret, et per annos octo Regiomonti gymnasium Pala politanum frequentavi. Inter praeceptores, qui tunc temporis juvenili animo literarum amorem excitare atque in dies adaug studebant, Ill. Struve, Ellendt, exc. Müttrich, Rup Fatschek et Gryczew excelluerunt. Quibus viris publi gratias referendi occasionem mihi esse oblatam, summopere laet

Anno MDCCCXXXIX. testimonio maturitatis ornatus, inter ci Academiae Albertinae Regiomontanae ab Ill. Jacobson, t. prorectore magnifico, receptus atque a Decano spect. Ill. Seer ordini medicinae studiosorum adscriptus sum.

Per septem semestria hisce interfui praelectionibus:

Ill. Rosenkranz de encyclopaedia philosophica et recent ris philosophiae historia; Ill. Meyer de botanice; Ill. Moser

sice experimentali; Ill. Dulk de chemia et de pharmacia; Rathke de zoologia et de anatomia; Cel. Burdach jun. anatomia; Ill. Burdach sen. de physiologia; Ill. Sachs de cyclopaedia et methodologia artis medicae, de pathologia et theria; Ill. Seerig de chirurgia, akiurgia atque arte fascias rite ponendi; Ill. Hayn de arte obstetricia.

Praeterea in arte cadavera rite secandi duces mihi fuerunt Rathke et Burdach jun.

Tum anno MDCCCXLII. Berolinum me contuli atque a Rere magnificentissimo Ill. de Raumer inter u. F. G. cives retus, ab Ill. Juengken, t. t. Decano maxime spectabili, menae studiosorum numero adscriptus sum.

Exercitationibus clinicis propaedeuticis medicis, chirurgicis, stetriciis et ophthalmiatricis interfui virorum Illustrissimorum chs, Seerig, Hayn, Romberg, Juengken, Kluge, rez, Schoenlein.

Ad unum omnes, quos audiebam, praeceptores, optime de me itos, maximo honore habere iisque sinceras gratias agere me et et semper me eorum discipulum fuisse laetabor.

THESES.

1. Contagium est singulari vita praedita materia, quae ad aegru[m] corpus rationem parasitici organismi habet.
2. Conjectura, gastromalaciam indicium atque sequelam org[a]nico-pathologici regressus esse, maxime probabilis est.
3. Hypochondria et Hysteria diversi morbi sunt.
4. Hepar non soli bilis secretioni praeesse, sed suam etiam [a]d assimilationem symbolam conferre videtur.

NARROW GUTTERS

(1-2 CHARACTERS LOST ON SEVERAL PAGES)